

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 137/2017 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- yksikönpäällikkö, finanssineuvos Pauli Kariniemi, valtiovarainministeriö
- neuvotteleva virkamies Miki Kuusinen, valtiovarainministeriö
- analyytikko Peik Granlund, Finanssivalvonta
- vanhempi neuvonantaja Jukka Topi, Suomen Pankki
- johtava kriisinratkaisuasiantuntija Reima Letto, Rahoitusvakausvirasto
- Co-Head of Balance Sheet & Liquidity Analytics Kari Venäläinen, Nordea Bank AB (publ), Suomen sivuliike
- edunvalvontajohtaja Erkki Sarsa, OP Ryhmä
- johtaja Sami Aarnio, Suomen Hypoteekkiyhdistys
- pääekonomisti Veli-Matti Mattila, Finanssiala ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luottolaitostoiminnasta annettua lakia lisäämällä lakiin säännökset rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta. Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön kansainväliseen pankkisääntelyn kokonaisuudistukseen perustuvaan Euroopan unionin luottolaitoksia koskevaan direktiiviin sisältyvä kansallinen sääntelyoptio.

Lakiin lisättäisiin säännökset erityisestä lisäpääomavaatimuksesta, jolla katettaisiin pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostamaa riskiä. Luottolaitoksilla olisi laissa aiemmin säädettyjen pääomavaatimusten lisäksi oltava ydinpääomaa yhdestä viiteen prosenttia niin sanottujen järjestelmäriskien kattamiseksi. Lisäpääomavaatimuksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös sijoituspalvelu-

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

yrittäisiin. Ehdotetut vaatimukset eivät kuitenkaan tulisi suoraan lain nojalla sovellettaviksi, vaan lisäpääomavaatimus olisi makrovakauden valvonnasta vastaavan Finanssivalvonnan harkinnan mukaan käyttöön otettavissa laissa säädettyjen edellytysten täytyessä.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin uuden lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellyttämät tarpeelliset säännökset. Lisäpääomavaatimuksen asettamisesta päättäisi Finanssivalvonnan johtokunta.

Lisäksi luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettuun lakiin, rahoitusvakausviranomaisesta annettuun lakiin, korkotulon lähdeverosta annettuun lakiin, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettuun lakiin sekä elinkeinotulon verottamisesta annettuun lakiin ehdotetaan eräitä teknisluonteisia muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotetun sääntelyn tausta ja keskeinen sisältö. Pankkien vakavaraisuus- ja maksuvalmiussääntönsä on maailmanlaajuisesti kiristetty Baselin pankkivalvontakomitean joulukuussa 2010 julkistaman Basel III -säännösten myötä. Basel III -suositukset pannaan EU:ssa täytäntöön asteittain vuoteen 2019 mennessä luottolaitosdirektiivillä (2013/36/EU) ja vakavaraisuusasetuksella (575/2013/EU). Luottolaitoslain kokonaisuudistuksen yhteydessä vuonna 2014 Suomessa päätettiin, ettei direktiivin sisältämää mahdollisuutta järjestelmäriskipuskurista oteta kansalliseen lainsäädäntöön. Päätöstä perusteltiin tuolloin Suomen finanssimarkkinoiden vakaudella ja suhteellisella koolla, joiden ei katsottu edellyttävän EU-lainsäädännön vähimmäisvaatimuksia tiukempien pääomavaatimusten käyttöönottoa, ottaen huomioon myös näistä vaatimuksista mahdollisesti seuraavat kielteiset vaikutukset reaalityaloudelle. Talousvaliokunta kuitenkin edellytti mietinnössään (TaVM 6/2014 vp — HE 39/2014 vp), että valtiovarainministeriö selvittää puskurin käyttöönoton tarpeellisuutta ja mahdollisia vaikutuksia. Nyt käsitellyssä olevan hallituksen esityksen tarkoitus on ottaa käyttöön direktiivin mukainen optio järjestelmäriskipuskurista.

Vaikka pankkien vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset ovat tiukentuneet huomattavasti vakavaraisuussääntelyn uudistuksen myötä, talousvaliokunta muistuttaa, että useimpien vaikutusarvioiden mukaan yhteiskunnan kannalta optimaaliset vakavaraisuusvaatimukset olisivat vielä näitä vaatimuksia suuremmat. Talousvaliokunta katsoo, että hallituksen esityksen mukainen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus on perusteltu, ja puoltaa hallituksen esitystä hyväksyttäväksi seuraavien huomautuksien ja eräin, jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin selvitettyjen vähäisistä muutoksista.

Järjestelmäriski. Järjestelmäriskillä tarkoitetaan sellaisen häiriön vaaraa rahoitusjärjestelmässä, jonka toteutuminen saattaa vaikuttaa huomattavasti kielteisesti reaalityalouteen. Suhdanneperusteisten järjestelmäriskien lähteitä voivat olla esimerkiksi lainanannon liiallinen kasvu, kotitalouksien ja yritysten liiallinen velkaantuminen, likviditeettiriskien liiallinen kumuloituminen ja lainanmyöntökäytäntöjen keventyminen noususuhdanteessa. Rakenteellisilla järjestelmäriskeillä tarkoitetaan puolestaan sellaisia pankkijärjestelmään liittyviä pitkäaikaisia ja pysyväisluonteisia

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

riskejä, jotka kasvattavat joko finanssikriisien todennäköisyyttä tai niiden haittoja rahoitusjärjestelmälle ja kansantaloudelle yleisemminkin. Pankkisektori kokonaisuudessaan voi aiheuttaa tai kasvattaa järjestelmäriskejä, jos toimiala on suuri suhteessa kansantalouden kokoon ja jos sen rooli rahoituksen välittäjänä on merkittävä. Jos pankkisektori on rakenteeltaan keskittynyt tai sen riskikeskittymät ovat vahvoja, ovat tällaiset rakenteelliset haavoittuvuudet omiaan vahvistamaan toimialan ulkopuolelta lähtöisin olevia sokkeja ja lisäämään siten riskien toteutumisen kielteisiä vaikutuksia. Talousvaliokunta muistuttaa, että rakenteelliset ja suhdanneluonteiset riskit ovat usein toisiinsa kytkeytyneitä.

Pankkien vakavaraisuussääntely nykyisellään. Pankkien pääomavaatimukset koostuvat 8 prosentin suuruudesta vähimmäispääomavaatimuksesta sekä 2,5 prosentin suuruudesta (ei-harkinnanvaraisesta) kiinteistä pääomapuskurivaatimuksesta. Vähimmäispääomavaatimuksesta ydinpääomaa on oltava vähintään 4,5 prosenttia pankin riskipainotetuista varoista. Lisäksi voidaan asettaa järjestelmäriskien torjumiseksi 0—2,5 prosentin suuruinen muuttuva lisäpääomavaatimus. Tämä vastasyklinen pääomapuskuri on tarkoitettu pankkien tappioiden kantokyvyn parantamiseksi ja suhdanneluonteisten riskien hillitsemiseksi.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviksi luokitelluille pankeille voidaan asettaa edellisten vaatimusten lisäksi erityinen lisäpääomapuskurivaatimus. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä pankeilla (G-SII) puskuri on 1—3,5 prosenttia pankin riskipainotetuista saamisista. Kansallisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävillä pankeilla (O-SII) voidaan puolestaan asettaa enintään 2 prosentin suuruinen puskuri.

Vähimmäispääomavaatimuksen lisäksi valvontaviranomainen voi asettaa pankkikohtaisen harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen. Sen suuruutta ei ole rajoitettu, mutta sen tulee perustua valvontaviranomaisen toteamiin puutteisiin esimerkiksi riskienhallintajärjestelmissä tai arvioon siitä, että pankin omien varojen määrä on riittämätön suhteessa otettuihin riskeihin.

Makrovakaussvälineet. Vastasyklinen pääomapuskuri, G- ja O-SII-puskurit sekä nyt säänneltävä järjestelmäriskipuskuri luetaan makrovakaussvälineisiin, joiden käytön tavoitteina on pienentää koko rahoitusjärjestelmän ja talouden vakautta uhkaavia riskejä ja vahvistaa pankkien riskinsietokykyä. Makrovakaussvälineenä pidetään myös valvontaviranomaisen oikeutta asettaa vakavaraisuusasetuksen mukaista vaatimusta suurempi pääomavaatimus kiinteistövakuudellisille luotoille sekä pankkien myöntämien asiakasluottojen suuruutta ja ehtoja rajoittavia välineitä, esimerkiksi enimmäisluototussuhteita, lainanhakijoiden tulojen ja velkojen välistä enimmäissuhdetta ja velanhoitomenojen enimmäisosuutta lainanhakijan käytettävissä olevista tuloista.

Talousvaliokunta toteaa, että Suomen lainsäädännössä on välineitä suhdanneluonteisesti muuttuvien riskien ja yksittäisiin merkittäviin instituutioihin liittyvien riskien torjumiseksi. Sen sijaan välinettä pitkäaikaisten, suhdanteista riippumattomien riskien ja haavoittuvuuksien varalle ei ole. Tähän seikkaan ovat kiinnittäneet huomiota muun muassa Kansainvälinen valuuttarahasto sekä Euroopan järjestelmäriskikomitea. Myös talousvaliokunta on kiinnittänyt asiaan huomiota aikaisemmissa, pankkivaltuuston kertomuksia koskeneissa mietinnöissään (TaVM 18/2016 vp — K 16/2016 vp ja TaVM 10/2017 vp — K 16/2017 vp).

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Suomi. Suomalaisen pankkisektorin taseen koko suhteessa bruttokansantuotteeseen on EU-maiden keskiarvoa. Pankkien väliset tartuntariskit ovat Suomessa eurooppalaisittain sitä vastoin korkeat mitattuina interbank-velkojen osuudella sekä omistusten kautta. Ulkomaisten pankkien tytäryhtiöillä ja sivuliikkeillä on merkittävä osuus Suomen markkinoista. Pohjoismaiset ongelmat voivat siten välittyä konsernien kautta Suomeen. Toisaalta finanssialan toimijoiden sijoittuminen usean valtion alueelle mahdollistaa riskien hajauttamisen. Valtionlainaomistukset ovat puolestaan vähäisiä. Varainhankinnan osalta suomalaisten pankkien riippuvuus rahoitusmarkkinoilta hankittavasta rahoituksesta on viime aikoina kasvanut ja kuuluu Euroopan suurimpiin. Suomen omistusasumisen perinne vaikuttaa merkittävältä osin pankkisektorimme lainakantaan ja sen myötä mahdollisiin riskeihin.

Viranomaisen harkintavalta. Suomessa järjestelmäriskipuskurista päättäisi Finanssivalvonnan johtokunta. Päätösten valmistelu toteutetaan laajassa viranomaisyhteistyössä, ja Finanssivalvonta kuulee ennen päätöksiä Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Tämän lisäksi Finanssivalvonta kuulee rahoitustoimialan edustajia niistä periaatteista, joita se soveltaa kansallisesti merkittävien luottolaitosten määrittämisessä ja tietojen julkistamisessa. Ehdotettu laki luottolaitostoiminnasta ja sen perustelut korostavat laajaa viranomaisyhteistyötä, jotta kaikki makrovakausvälineiden käyttöön liittyvät näkökohdat tulevat huomioiduiksi. Suomen Pankilla ja valtiovarainministeriöllä on oikeus koska tahansa vaatia Finanssivalvonnan johtokuntaa käsittelemään muuttuvan lisöpääoman asettamista tai muuttamista. Samoin Euroopan järjestelmäriskikomitea voi antaa Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen, joka on käsiteltävä Finanssivalvonnan johtokunnassa. Talousvaliokunta katsoo, että vaatimus on perusteltua alistaa Finanssivalvonnan johtokunnan erillisellä päätöksellä tehtäväksi eikä suoraan lakiin perustuvaksi, koska näin järjestettynä puskurin tarvetta voidaan arvioida tarkoituksenmukaisimmin. Kun vaatimuksen asettamista edeltää erillinen päätösharkinta, voidaan ottaa paremmin huomioon myös lyhyen aikavälin vaikutukset luottolaitosten luotonantokykyyn.

Ehdotuksen mukaan harkintavallalle asetettaisiin rajat siten, että lisöpääomavaatimus voisi olla suuruudeltaan 1—5 prosenttia, vaatimus katettaisiin niin sanotulla ydinpääomalla ja lisöpääomavaatimuksen asettamisen tulisi perustua ehdotetusta laista ilmenevien perusteiden olemassaoloon sekä etukäteen julkaistaviin mittareihin, joita koskevista tarkemmista tekijöistä annettaisiin tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Lisäksi vaatimuksen asettaminen edellyttäisi, että muut asianmukaiset keinot olisi käytetty riskien vähentämiseksi ennen kuin rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella voitaisiin asettaa uusi lisöpääomavaatimus.

Finanssivalvonnan johtokunnan tulee tässä päätösharkinnassaan ottaa huomioon laissa ja asetuksessa määrätyt tekijät. Talousvaliokunta on arvioinut asetusluonnoksen sisältöä yhdessä käsillä olevan hallituksen esityksen mukaisen laintasoisen sääntelyn kanssa ja pitää ehdotettua sääntelyratkaisua tarkoituksenmukaisena. Ehdotetun sääntelyn mukainen ohjatun harkinnan periaate on kansainvälistenkin kokemusten valossa havaittu makrovakausvälineitä käytettäessä hyödylliseksi. Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisöpääomavaatimuksen tavoitteista ja luonteesta seuraa, ettei sen asettamisedellytykseksi voida laatia yksiselitteistä, mekanistista kaavaa, vaan asettamisen tulee perustua luottolaitosdirektiivin edellyttämällä tavalla viranomaisen kokonaisharkintaan useiden samanaikaisesti ilmenevien tekijöiden olemas-

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

saolosta. Päätösten sitominen kaavamaisesti ennalta määrättyihin kriteereihin voisi jättää huomiotta vakavia, mutta ennakoimattomia riskejä tai toisaalta johtaa kokonaisuuden kannalta liiallisiin vaatimuksiin.

Kriteeristö. Hallituksen esityksessä ehdotetun (1. lakiehdotuksen 6 a §) mukaan vaatimuksen asettaminen voidaan nähdä perusteltuna silloin, kun pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta, riski uhkaa tai saattaa uhata kansallisella tasolla rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta ja muut makrovakauden valvontaan tarkoitettut välineet, lukuun ottamatta vakavaraisuusasetuksen 458 ja 459 artiklassa tarkoitettuja välineitä, eivät ole olleet riittäviä tai muuten soveltuvia pääomatarpeen kattamiseksi (pykälän 2 mom.). Ehdotetusta pykälästä seuraa, että puskurin asettamisen kynnys olisi korkea varsinkin sallitun asteikon yläpäässä.

Finanssivalvonnan on lainkohtaa soveltaessaan otettava huomioon pykälässä luetellut seikat (3 mom.). Saman pykälän mukaan lisäpääomavaatimuksen on oltava kohtuullinen ja oikeasuhtainen pykälän 1 momentissa tarkoitettuun riskiin nähden. Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita. Talousvaliokunta pitää 6 a pykälän mukaisia kriteereitä tasapainoisena ratkaisuna oikeusvarmuuden takaamisen ja viranomaiselle annettavan harkintavallan välillä.

Järjestelmäriskipuskurin tarvetta arvioitaessa on keskeistä harkinta siitä, ovatko vakavaraisuusasetuksen vähimmäisvakavaraisuusvaatimukset ja luottolaitoslain makrovakausvälineet riittäviä kansallisen vakauden turvaamiseksi. Tässä arvioissa tulee punnita vaatimusten yhteiskunnallisia hyötyjä ja kustannuksia. Vakavaraisuusvaatimusten suurimmat yhteiskunnalliset hyödyt syntyvät finanssikriisien todennäköisyyden ja kriiseistä aiheutuvien tuotannon menetysten pienemisen kautta. Vakavaraisuusvaatimusten kiristämisen suurimpien yhteiskunnallisten kustannusten arvioidaan puolestaan muodostuvan pankkien varainhankinnan kallistumisen kautta. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille huoli siitä, että lisääntyvän pääomavaatimuksen myötä rahoituksen kustannusten nousun tulevat vaikutukset reaalityöelämään olisivat hallituksen esityksessä arvioitua suuremmat. Talousvaliokunta pitää huolta relevanttina ja yhtyy tältä osin näkemykseen, jonka mukaan ehdotetun sääntelyn vaikutuksia on vaikea täsmällisesti ennustaa. Ottaen kuitenkin huomioon 1. lakiehdotuksen 6 a §:n kirjoitustavan, luettuna yhdessä asetus ehdotuksen kanssa, talousvaliokunta toteaa, että sääntelyyn sisältyvä viranomaisen harkintavalta vastaa tässä esitettyyn huoleen.

Sääntelyarbitraasi. Talousvaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli yhdentyneillä rahoitusmarkkinoilla on jäsenvaltioiden välillä merkittäviä eroja sääntelyssä, se voi kannustaa pankkeja siirtämään riskejään ja liiketoimintojaan kevyintä sääntelyä harjoittaviin valtioihin tavoilla, jotka voivat olla rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta haitallisia. On kuitenkin vaikeaa ennakoita, millaisia muotoja sääntelyarbitraasi voisi esimerkiksi Pohjoismaissa saada, koska pankkien päätöksiin vaikuttavat muutkin tekijät kuin sääntely-ympäristö. Järjestelmäriskipuskurin osalta sääntelyarbitraasin merkitystä vähentää Suomessa olennaisesti se, että Ruotsissa järjestelmäriskipuskuria sovelletaan koko konsolidointiryhmän tasolla. Tällöin pankin ei ole mahdollista kiertää kotivaltiossa asetettua järjestelmäriskipuskurivaatimusta siirtämällä tasettaan esimerkiksi Suomeen, koska se ei vaikuta sen järjestelmäriskipuskurivaatimukseen.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Tulevia kehityssuuntia. Rahoituksen markkinat ovat muutostilassa niin kansallisesti kuin maailmanlaajuisestikin. Finanssialan liiketoiminnan ansaintalogiikka on muuttunut, ja toimintaympäristöön vaikuttaa myös se, että asemansa vakiinnuttaneiden toimijoiden rinnalle — muun muassa maksupalveludirektiivin (PSD2) antamien mahdollisuuksien ja digitaalisten palveluiden kysynnän lisääntymisen myötä — alalle tulee enenevässä määrin toimijoita, joiden toimiala on tähän saakka ollut muu kuin finanssimarkkina. Toimintaympäristö on kaiken kaikkiaan muuttumassa aikaisempaa heterogeenisemmäksi sekä tarjottujen palveluiden että niiden tarjoajien suhteen. Talousvaliokunta tähdentää, että toimialan heterogeenistyessä tulevaisuuden rahoitusmarkkina-sääntely tulee pystyä kohdentamaan myös toimintoon eikä ainoastaan toiminnan harjoittajaan. Tällöin toimialan nopean kehityksen myötä syntyviltä sääntelyaukoilta voitaisiin välttyä.

Finanssikriisi toi korostetusti esille ennakkoinnin merkityksen. Kriisitilanteen ilmettyä on myöhemmästä ryhtyä lainsäädäntötoimiin, joilla pyrittäisiin turvaamaan viranomaisten tietojensaantia tai estämään kriisien eskaloitumista. Yhdentyvillä sisämarkkinoilla rahoitusjärjestelmän riskit ja ongelmat leviävät nopeasti valtioiden rajojen yli. Tämän vuoksi on tärkeää, että viranomaisilla on valtuudet ryhtyä ennakoiviin toimiin, kun vakautta uhkaavia tekijöitä alkaa olla näkyvissä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että riskiarvioinnissa käytettävien hälytysmerkkien tarkoituksen ja ajanmukaisuus arvioidaan säännöllisesti.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

3. Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätelyä koskevan lain muuttamisesta

1 luku. Yleiset säännökset

3 §. Määritelmät. Talousvaliokunta ehdottaa, että 17 ja 18 kohdat korjataan kolmannen maan luottolaitoksen ja kolmannen maan sijoituspalveluyritysten määritelmät kolmansien maiden sivuliikkeiden osalta elvytys- ja kriisinsäätelydirektiivin soveltamisalan mukaisiksi seuraavasti:

"17) kolmannen maan luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan luottolaitosta;

18) kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä sellaista sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitustoimintaa harjoittava sijoituspalveluyritys, jos sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsisi Euroopan talousalueella, ja joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamista;"

6 luku. Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §. Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä alentaa ja muuntaa eräitä muita tase-eriä. Koska muita rahoitusvälineitä kuin osakkeita ja osuuksia voidaan sekä alentaa tappion kattamiseksi että muuntaa laitoksen pääoman vahvistamiseksi, talous-

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

valiokunta ehdottaa otsikon, 1 momentin ja 5 momentin täsmentämistä siten, että näihin lisätään sana "alentaa."

3 §. Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien alentaminen ja muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä. Koska pykälä koskee edellä 1 pykälän kanssa vastaavia tilanteita, pykälän otsikko tulee johdonmukaisuuden vuoksi muuttaa siten, että siihenkin lisätään sana "alentaa."

4. Laki rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

5 luku. Talletussuoja

9 §. Maksuvelvollisuuden alkaminen. Ehdotetussa pykälässä käytetään ilmaisuja "myönteinen" ja "kielteinen" korvauspäätös. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 5 momentin sanamuotoa selkeytettäväksi siten, että näiden ilmaisujen sijaan käytetään ilmaisuja "että talletukset on korvattava" ja "ettei talletuksia ole korvattava". Siten momentti saa seuraavan sanamuodon:

"Jos virasto on 2 momentissa säädetyn mukaisesti päättänyt, että talletukset on korvattava, viraston tulee ilmoittaa päätöksestään päätöksen kohteena olevalle talletuspankille, sen tallettajille, valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle sekä, jos talletuspankki kuuluu luottolaitostoinnasta annetun lain 13 luvussa tarkoitettuun vakuusrahastoon, tälle vakuusrahastolle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja talletussuojarahastolle. Viraston on lisäksi ilmoitettava virallisessa lehdessä, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Ilmoitus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi sekä viraston internetsivuilla. Jos virasto on 2 momentissa säädetyn mukaisesti päättänyt, ettei talletuksia ole korvattava, viraston tulee ilmoittaa päätöksestään päätöksen kohteena olevalle talletuspankille, ilmoituksen tehneelle tallettajalle ja Finanssivalvonnalle."

LIITE. Talletussuojamaksujen laskentamenettely

VAIHE 1. Yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden määritelmät. "Mittari"-sarakkeen toiseksi viimeiselle riville lisätään puuttuvat sanat "Koko pääoman tuotto", ja "Riskitekijä"-sarakeeseen lisätään toiseksi viimeiselle riville puuttuvat sanat "Liiketoimintamalli ja johtaminen".

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 137/2017 vp sisältyvät 1., 2. ja 5.—7. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 137/2017 vp sisältyvät 3. ja 4. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 10 luvun 3, 4 ja 9 § ja 10 §:n 4 momentti sekä
lisätään lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa tässä luvussa säädettyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta, rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4—6 §:ää. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 ja 6 a §:ää. Tämän momentin mukainen lisäpääomavaatimus on oltava vähintään 1 prosenttia ja enintään 5 prosenttia luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoidusta kokonaisriskin määrästä tai, siltä osin kuin lisäpääomavaatimus perustuu 6 a §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun riskikeskittymään, niiden tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien kokonaisriskin määrästä, joista riskikeskittymä muodostuu.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen 7—9 §:ää. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä 1—6 momentissa säädetään, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee myös luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus, konsolidoitu rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa vuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kuuden kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuoden päättymisestä.

Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, otettava viivytyksettä käsiteltäväksi lisäpääomavaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen päätösten tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä ja Suomen Pankkia.

Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päättää aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tai poistamisesta tulee voimaan välittömästi. Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa kuuden kuukauden määrävälein 0,5 prosenttiosuuskseen nousevana, kunnes edellytetty pääomavaatimustaso on saavutettu.

Tässä pykälässä tarkoitettua päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä ja sen mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, päätöksen perusteet, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot.

Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Tässä pykälässä tarkoitettuihin päätöksiin liitettävistä tiedoista ja päätösten julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksilla.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

6 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrittämisen perusteet

Mikäli luottolaitoksen konsolidointiryhmän ylimmän suomalaisen emoyrityksen tai talletuspankkien yhteenliittymän konsolidoitujen omien varojen riittävyttä suhteessa rahoitusjärjestelmän rakenteellisista ominaisuuksista aiheutuvaan riskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla riittävästi varmistaa, Finanssivalvonta voi määrätä 4 §:ssä tarkoitettua rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen.

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos:

1) pitkäaikaisten ja suhdannevaihteluista riippumattomien rahoitusjärjestelmää tai kokonaistaloutta uhkaavien tekijöiden muodostama riski edellyttää suurempaa pääomatarvetta;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata kansallisella tasolla rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta; ja

3) muut makrovakauden valvontaan tarkoitettut välineet, lukuun ottamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen 458 ja 459 artiklassa tarkoitettuja välineitä, eivät ole olleet riittäviä tai muuten soveltuvia pääomatarpeen kattamiseksi.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

1) luottolaitossektorin riskikeskittymät luotonannossa, varainhankinnassa ja muissa keskeisissä pankkitoiminnoissa;

2) kotimaisten luottolaitosten keskinäinen kytkeytyneisyys luotonannossa, maksujen välityksessä ja muissa rahoitusvakauden kannalta tärkeissä pankkitoiminnoissa;

3) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys ulkomaisiin pankki- ja rahoitusjärjestelmiin, keskusvastapuoliin ja muihin finanssimarkkinoilla toimiviin;

4) luottolaitossektorin kytkeytyneisyys Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden maiden rahoitusjärjestelmien riskeihin;

5) luottolaitossektorin koko ja keskittyneisyys luottolaitosten taseiden suuruudella mitattuna sekä keskittyneisyys luotonannossa ja vähittäistalletusten vastaanottamisessa.

6) luottolaitossektorin merkitys rahoituksen välityksessä kotimaiselle yksityiselle sektorille;

7) luottolaitosten suurimpien asiakasryhmien velkaantuneisuus.

Lisäpääomavaatimuksen on oltava kohtuullinen ja oikeasuhtainen 1 momentissa tarkoitettuun riskiin nähden.

Lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita.

Lisäpääomavaatimuksen määrittämisen perusteita koskevista tekijöistä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

9 §

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten ja rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa sekä 7 että 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus määräytyy luottolaitoksen kokonaisriskin perusteella, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa joko 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävää lisäpääomavaatimusta, ja jälkimmäinen lisäpääomavaatimus kattaa ainoastaan luottolaitoksen kotimaiset ja kolmannessa maassa olevat tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista molemmat.

10 §

Lisäpääomavaatimuksen alittuminen

Jos luottolaitos ei ole määräajassa toimittanut Finanssivalvonnalle suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta. Tässä momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saa ylittää määrää, jolla luottolaitoksen 1 §:ssä tarkoitettujen omien varojen alittavat EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja 3 §:ssä tarkoitettujen lisäpääomavaatimusten sekä mahdollisen 11 luvun 6 §:n nojalla aikaisemmin asetettua lisäpääomavaatimusta yhteensä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Luottolaitoksen on täytettävä tämän lain mukainen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä 1 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2019 ja yli 1 prosentin suuruinen lisäpääomavaatimus aikaisintaan 1 päivästä heinäkuuta 2019.

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 10 §:n 1 momentin 6 kohta ja 62 §:n edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin niistä on ensin mainittu laissa 611/2014, sekä *lisätään* lakiin uusi 65 d ja 65 e § seuraavasti:

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat finanssimarkkinoiden valvontaa koskevat tehtävät:

6) tehdä päätös, joka koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4, 7 ja 8 §:ssä tarkoitetun lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai ennallaan pitämistä, 15 luvun 11 §:n 5 momentissa tarkoitettua enimmäisluototussuhdetta tai tämän lain 65 e §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksen hyväksymistä taikka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, 124 ja 164 artiklassa tarkoitettujen kiinteistövakuudellisiin luottoihin sovellettavien pääomavaatimusten asettamista asetuksen mukaista vähimmäismäärää korkeammaksi tai tätä koskevan aiemman päätöksen muuttamista tai mainitun asetuksen 458 artiklan soveltamista.

Ryhmävalvontaa koskeva yhteistyö ja muu yhteistyö

65 d §

Lisäpääomavaatimuksen määräämistä ja hyväksymistä koskeva yhteistyö

Sen lisäksi, mitä 65 a §:ssä säädetään, Finanssivalvonnan on asettaessaan, muuttaessaan tai poistaessaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen:

1) ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan pankkiviranomaiselle sekä asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille ja toimivaltaista viranomaista vastaaville kolmansien maiden valvontaviranomaisille vähintään kalenterikuukautta ennen aiotun päätöksen julkistamista, kun lisäpääomavaatimus on 1—3 prosentin suuruinen;

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

2) ilmoitettava ilman aiheutonta viivytystä Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä Euroopan pankkiviranomaiselle, kun lisäpääomavaatimus on yli 3 prosentin ja enintään 5 prosentin suuruinen;

3) ilmoitettava ilman aiheutonta viivytystä asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, Euroopan komissiolle ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle, kun päätöstä sovelletaan luottolaitokseen, jonka omistusyhteisö sijaitsee toisessa jäsenvaltiossa.

Jos 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen saaja vastustaa lisäpääomavaatimuksen asettamista, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi. Asian käsittelystä säädetään Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1093/2010 19 artiklassa. Tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ei saa soveltaa ennen Euroopan pankkiviranomaisen välipäätöstä asiassa.

65 e §

Lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen asettaman rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrätyn lisäpääomavaatimuksen hyväksymisestä vastaamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta Suomessa toimiluvan saaneiden luottolaitosten mainitussa jäsenvaltiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

Finanssivalvonta voi pyytää Euroopan järjestelmäriskikomiteaa antamaan toiselle jäsenvaltiolle suosituksen hyväksyä rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella Suomessa asetettu lisäpääomavaatimus.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä Euroopan komissiolle, Euroopan järjestelmäriskikomitealle, Euroopan pankkiviranomaiselle ja kyseisen lisäpääomavaatimuksen asettaneelle toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

3.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisiratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 17, 18 ja 25 kohta ja 6 §:n 1 momentin 1 kohta, 3 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta, 2 §:n 2 momentin 3 kohta sekä 4 §:n 4 momentin 1 ja 7 kohta, 4 luvun 1 §:n 3 momentti, 6 luvun otsikko, 1 § sekä 3 §:n otsikko, 7 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 luvun 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 5 kohta, 2 momentti sekä 3 momentin 3 ja 5 kohta sekä 10 luvun 1 §:n otsikko ja 1 momentti sekä

lisätään 1 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 26 kohta, 8 luvun 7 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta ja 10 luvun 2 §:ään uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

---

17) kolmannen maan luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan luottolaitosta;

18) kolmannen maan sijoituspalveluyrityksellä sellaista sijoituspalvelulain 1 luvun 13 §:n 9 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan yritystä, joka olisi sijoituspalveluja tarjoava tai sijoitus-toimintaa harjoittava sijoituspalveluyritys, jos sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsisi Euroopan talousalueella, ja joka harjoittaa kaupankäyntiä rahoitusvälineellä omaan lukuun tai liikkeenlaskun takaamista;

---

25) toimivaltaisella viranomaisella EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista ja Euroopan keskuspankkia sille luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä YVM-asetus, annettujen erityistehtävien osalta;

26) kriittisillä toiminnoilla palveluja ja toimintoja, joita laitos tarjoaa kolmansille osapuolille ja joiden keskeytyminen todennäköisesti aiheuttaisi reaalitalouden kannalta elintärkeiden palvelujen häiriintymisen tai todennäköisesti häiritsisi rahoitusvakautta laitoksen tai konsernin koon tai markkinaosuuden, ulkoisten ja sisäisten sidosten, monitahoisuuden tai rajat ylittävän toiminnan johdosta yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa erityisesti näiden palvelujen tai toimintojen korvattavuus huomioon ottaen.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

6 §

Lain tavoitteet ja yleiset soveltamisperiaatteet

Viraston on soveltaessaan tätä lakia otettava huomioon seuraavat kriisinratkaisun yleiset tavoitteet:

- 1) laitoksen kriittisten toimintojen jatkuminen;
-

3 luku

Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arviointi

1 §

Velvollisuus arvioida laitoksen purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet

---

Laitos voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

- 3) sen toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitoksen kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan.
-

2 §

Velvollisuus arvioida purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuudet konsernissa

---

Konserni voidaan purkaa tai sen toiminta järjestää uudelleen tässä laissa tarkoitetulla tavalla, jos:

- 3) konserniin kuuluvien laitosten toiminta voidaan järjestää uudelleen tämän lain mukaisesti niin, että laitosten kriittisten toimintojen jatkuvuus turvataan, joko erottamalla ne muista toiminnoista, jos tämä voidaan tehdä vaivattomasti ja ilman tarpeetonta viivytystä, tai muulla käytettävissä olevalla tavalla.
-

4 §

Laitoksen purkamista ja toiminnan uudelleenjärjestämistä koskevien esteiden poistaminen

---

Virasto voi vaatia laitokselta seuraavien toimenpiteiden toteuttamista laitoksen purkamisen tai toiminnan uudelleenjärjestämisen esteen poistamiseksi:

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

1) konsernin sisäisten rahoitussopimusten sisällön ja tarpeen uudelleenarviointi ja palvelusopimusten laatiminen joko konserniyritysten tai konsernin ulkopuolisten yritysten kanssa kriittisten toimintojen tarjoamisen turvaamiseksi;

7) laitoksen oikeudellisten tai toiminnallisten rakenteiden muuttaminen siten, että laitoksen kriittiset toiminnot voidaan erotella oikeudellisesti ja taloudellisesti muista toiminnoista sovellettaessa 9–11 luvussa tarkoitettuja kriisinvälitysvälineitä;

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

1 §

Kriisihallintoon asettamisen edellytykset

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu edellytys täyttyy, jos kriisihallintoon asettaminen on oikeasuhtainen ja tarpeellinen keino yhden tai useamman 1 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi eikä tavoitteita voida vastaavalla tavalla saavuttaa asettamalla laitos konkurssiin tai selvitystilaan.

6 luku

Osakkeiden, osuuksien ja eräiden muiden tase-erien arvon alentaminen ja muuntaminen sekä osakkeiden ja osuuksien mitätöiminen

1 §

*Velvollisuus alentaa omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa sekä **alentaa ja** muuntaa eräitä muita tase-eriä*

Viraston on viivytyksettä sen jälkeen, kun laitos on asetettu kriisihallintoon ja laitoksessa on suoritettu 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettu arvonmääritys, päätettävä laitoksen tappioiden kattamisesta, osakkeiden ja osuuksien mitätöimisestä sekä vakavaraisuusasetuksen 51 artiklassa tarkoitettujen ensisijaisen lisäpääoman tai vakavaraisuusasetuksen 62 artiklassa tarkoitettujen toissijaisen pääoman **alentamisesta ja** muuntamisesta omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi. Viraston on katettava laitoksen tappiot alentamalla laitoksen sekä, 3 §:ssä säädetyin edellytyksin, laitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien ja muiden omaan pääomaan luettavien erien nimellisarvoa, tai jos osakkeella tai osuudella ei ole nimellisarvoa, kirjanpidollista vasta-arvoa. Viraston on samalla mitätöitävä kunkin osakkeen- tai osuudenomistajan osakkeet tai osuudet samassa suhteessa kuin laitoksen tappioita on katettu tämän momentin mu-

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

kaisesti, jollei virasto päätä luovuttaa kyseisiä osakkeita tai osuuksia sellaisille velkojille, joiden saamisten arvoa on alennettu tai joiden saamiset on muutettu omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi tämän lain mukaisesti.

Viraston on ryhdyttävä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kriisihallintoon asettamisesta riippumatta, jos se katsoo, että:

- 1) toimenpiteisiin ryhtyminen on välttämätöntä laitoksen toiminnan jatkumisen turvaamiseksi; tai
- 2) laitos tarvitsee poikkeuksellista julkista tukea.

Laitoksen osakkeiden tai osuuksien määrää on alennettava ja muita 1 momentissa tarkoitettuja rahoitusvälineitä **alennettava ja** muunnettava mainitussa momentissa tarkoitetuista oman pääoman eristä samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssissa, jollei EU:n vakavaraisuusasetuksen 54 artiklasta muuta johdu. Osakkeiden, osuuksien ja muiden omaan päämaan luettavien erien arvon alentaminen ei muuta omistajan vastuuta alennettuun arvoon kohdistuvista velvoitteista tai mahdollisesta 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin kohdistuvan muutoksenhaun perusteella määrättävästä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

3 §

*Oman pääoman alentaminen ja eräiden muiden tase-erien **alentaminen ja** muuntaminen ryhmään kuuluvassa yrityksessä*

7 luku

Kriisinratkaisuvälineitä koskevat yleiset periaatteet

2 §

Kriisinratkaisuvälineet

Virasto voi päättää periä kohtuullisen korvauksen kriisinratkaisuvälineiden käyttämisestä sille aiheutuneista kustannuksista omakustannusarvoon laitokselta tai väliaikaiselta laitokselta taikka pidättää korvauksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua lunastusta koskevasta lunastushinnasta. Viraston tässä momentissa tarkoitettu saaminen maksetaan laitoksen konkurssissa tai 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettun laitoksen tai yhtiön purkautuessa virastolain mukaisten korvattavien talletusten ja maksunsaantijärjestyslain 5 §:ssä tarkoitettujen saatavien jälkeen parhaalla etuoikeudella.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

5 §

Alentamiskelpoisia velkoja koskevat harkinnanvaraiset poikkeukset

-----
Virasto voi tehdä 1 momentissa tarkoitetun päätöksen, jos velan arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi:
-----

2) vaarantaisi kohtuuttomasti laitoksen kyvyn ylläpitää kriittisiä toimintojaan tai jatkaa ydinliiketoimintaansa;
-----

6 §

Poikkeuksen alaisen määrän kattaminen kriisintarkaisurahastosta

Määrä, jolla laitoksen velkoja on jätetty alentamatta 5 §:n nojalla ja jota ei mainitun pykälän 3 momentin mukaan ole katettu lisäämällä muiden velkojen osuutta koko alennetusta määrästä, voidaan kokonaan tai osaksi kattaa kriisintarkaisurahaston varoista siten kuin tässä pykälässä säädetään.
-----

7 §

Omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimus

Laitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja alentamiskelpoisia velkoja yhteensä vähintään viraston määrittämä määrä laitoksen taseen loppusummasta. Viraston tulee kuulla Finanssivalvontaa ennen vähimmäisvaatimuksen asettamista. Viraston tulee ottaa huomioon vähimmäismäärää asettaessaan ainakin:
-----

5) laitoksen toiminnan loppumisen haitalliset vaikutukset rahoitusvakauteen, muihin laitoksiin tai rahoitusjärjestelmään;

6) se, että johdannaisista aiheutuneet velat luetaan mukaan taseen loppusummaan siten, että vastapuolen nettoutusoikeudet tunnustetaan täysimääräisesti.

Mitä 1 momentissa säädetään laitoksen omista varoista, alentamiskelpoisista veloista ja taseen loppusummasta, sovelletaan laitoksen konsolidoituihin omiin varoihin, konsolidoituihin alentamiskelpoisiin velkoihin ja konsolidoituun taseeseen.

Alentamiskelpoiset velat voidaan sisällyttää 1 momentissa tarkoitettuun kokonaismäärään vain, jos:

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

3) velan jäljellä oleva juoksu-aika on vähintään vuosi; juoksuajan katsotaan päättyvän, kun velkojalla on aikaisintaan oikeus vaatia velan takaisinmaksua;

5) velka ei perustu virastolain 5 luvun 8 §:n nojalla korvattavaan talletukseen eikä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 21 §:n 2 momentin 1 kohdassa, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 30 §:n 2 momentin 1 kohdassa tai säästöpankkilain 118 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin;

10 luku

Väliaikainen laitos

1 §

Väliaikaisen laitoksen perustaminen ja osakkeiden tai osuuksien taikka varojen ja velkojen luovutus

Virasto voi perustaa osakeyhtiön jatkamaan kriisihallintoon asetetun laitoksen keskeisiä liiketoimintoja (*väliaikainen laitos*) sekä päättää laitoksen osakkeiden tai osuuksien taikka varojen tai velkojen luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä väliaikaiselle laitokselle siten kuin tässä luvussa säädetään. Väliaikaiseen laitokseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annettua lakia ja liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista laitoksista annettua lakia taikka sijoituspalvelulakia, jollei jäljempänä toisin säädetä. Väliaikaisen laitoksen yhtiöjärjestyksestä on käytävä ilmi, että osakeyhtiö on tässä laissa tarkoitettu väliaikainen laitos.

2 §

Toiminnan jatkaminen

Tätä pykälää ei sovelleta sellaiseen 10 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun väliaikaiseen laitokseen, joka on perustettu omistamaan kriisihallintoon asetettu laitos.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

4.

Laki

rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan rahoitusvakaussviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 4 luvun 5 §:n 4 momentti sekä

muutetaan 1 luvun 3 §:n 11 kohta ja 12 kohdan b ja c alakohta, 4 luvun 2 §:n 1 momentti, 5 §:n 1—3 momentti ja 6—9 §, 5 luvun 5 §:n 7 momentin 4 kohta, 7 §:n 2 momentti, 9 §:n 5 momentti ja 10 §:n 1 momentti sekä liite, sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 5 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1281/2015 sekä 5 luvun 5 §:n 7 momentin 4 kohta ja liite laissa 812/2015, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *talletuksella* talletuspankissa tilillä olevia ja tilille vielä kirjautumattomia maksujenvälityksessä olevia saamisia ja niille 5 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen mennessä talletussopimuksen mukaisesti kertyneitä korkoja; talletuksella ei kuitenkaan tarkoiteta saamista:

a) joka perustuu arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun arvopaperiin; tai

b) jonka pääoman talletuspankki on sopimusehtojen mukaan oikeutettu tai velvollinen suorittamaan takaisin muusta arvosta kuin saamisen nimellisarvosta;

12) *korvauskelpoisella talletuksella* muita talletuksia kuin:

b) toisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, sijoitusrahaston, vaihtoehtorahastojen hoitajan, vaihtoehtorahaston ja rahoituslaitoksen omaan lukuunsa tekemiä talletuksia;

c) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkesäätiön, vakuutuskassan ja työeläkelaitoksen talletuksia;

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

4 luku

EU:n yhteiseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä EU:n vakausmaksu ja kansalliseen kriisinratkaisurahastoon kerättävä vakausmaksu

EU:n yhteinen kriisinratkaisurahasto

2 §

EU:n vakausmaksujen maksumenettely

Viraston on laskettava kunkin maksuvelvollisen EU:n vakausmaksun määrä ja huolehdittava EU:n vakausmaksujen keräämisestä EU:n kriisinratkaisuasetuksen ja valtiosopimuksen mukaisesti. Vakausmaksujen määräytymisestä säädetään lisäksi erikseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU täydentämisestä kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyihin etukäteen suoritettavien rahoitusosuuksien osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 2015/63.

Kriisinratkaisurahasto

5 §

Kansallinen vakausmaksu ja kriisinratkaisurahaston tavoitetaso

Sijoituspalveluyrityksen sekä kriisinratkaisulain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 17 kohdassa tarkoitetun kolmannen maan luottolaitoksen ja 18 kohdassa tarkoitetun kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevan sivuliikkeen tulee suorittaa viraston hallinnoimaan kriisinratkaisurahastoon vuosittain viimeistään toukokuun 31 päivänä tämän luvun 6 §:n mukaisesti määräytyvä vakausmaksu.

Vakausmaksut on kartutettava mahdollisimman tasaisesti siten, että niiden summa täyttää viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024 kriisinratkaisurahastolle asetetun tavoitetason. Tavoitetaso lasketaan osuutena sijoituspalveluyrityksille ja luottolaitoksille yhteensä määritetystä tavoitetasosta, joka on yksi prosentti korvattavista talletuksista.

Kriisinratkaisurahaston tavoitetaso määräytyy osuutena 2 momentissa tarkoitetusta laskennallisesta tavoitetasosta siten, että se vastaa sijoituspalveluyritysten ja 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden yhteenlaskettujen velkojen omilla varoilla vähennetyn määrän osuutta kaikkien vakausmaksua kartuttavien sijoituspalveluyritysten ja 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden sekä EU:n vakausmaksua kartuttavien luottolaitosten velkojen kokonaismäärästä, josta vähennetään näiden omat varat ja korvattavat talletukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

6§

Kansallisen vakaumaksun määräytymisperusteet

Sijoituspalveluyrityksen vuotuinen maksuosuus kaikkien sijoituspalveluyritysten ja 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden yhteenlasketusta vakaumaksusta on sama kuin sen velkojen kokonaismäärä lukuun ottamatta omia varoja suhteessa kaikkien Suomessa toimivien sijoituspalveluyritysten velkojen kokonaismäärään lukuun ottamatta omia varoja ja kaikkien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden laskennallisen taseen loppusummaan yhteenlaskettuna.

Edellä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen maksuosuus kaikkien sijoituspalveluyritysten ja 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden yhteenlasketusta vakaumaksusta on sama kuin sen laskennallisen taseen loppusumma suhteessa kaikkien Suomessa toimivien sijoituspalveluyritysten velkojen kokonaismäärään lukuun ottamatta omia varoja ja kaikkien 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeiden laskennallisen taseen loppusummaan yhteenlaskettuna.

Vakaumaksujen määräytymisestä säädetään lisäksi erikseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU täydentämisestä kriisinratkaisun rahoitusjärjestelyihin etukäteen suoritettavien rahoitusosuuksien osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 2015/63.

7§

Ylimääräiset kansalliset vakaumaksut

Jos rahaston varat eivät ole riittävät kriisinratkaisutoimien aiheuttamien tappioiden, kustannusten tai muiden menojen kattamiseen, sijoituspalveluyrityksiltä sekä 5 §:n 1 momentissa tarkoitettuilta sivuliikkeiltä peritään ylimääräisiä vakaumaksuja 6 §:n mukaisesti, kunnes rahaston tavoitetaso on saavutettu. Vuosittainen ylimääräinen vakaumaksu saa olla enintään kolme kertaa suurempi kuin vuotuisten vakaumaksujen määrä.

Virasto voi päättää olla perimättä osittain tai kokonaan ylimääräisiä maksuja enintään kuuden kuukauden ajan, jos vakaumaksun suorittaminen vaarantaisi sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen maksuvalmiuden tai maksukyvyt. Vakaumaksun perimistä voidaan siirtää sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen hakemuksesta enintään kaksi kertaa.

8§

Kansallisten vakaumaksujen käyttö

Virasto voi käyttää vakaumaksuja sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen kriisinratkaisutoimien kustannusten kattamiseen. Näitä kriisinratkaisutoimia ovat:

1) kriisinratkaisutoimien kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen, sen tytäryrityksen, 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivuliikkeen, kriisinratkaisulain 11 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen omaisuushoitoyhtiön tai 10 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettujen väliaikaisen laitoksen varojen tai velkojen takaaminen;

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

2) lainan myöntäminen kriisinratkaisutoimien kohteena olevalle sijoituspalveluyritykselle, sen tytäryritykselle, 5 §:n 1 momentissa tarkoitettulle sivuliikkeelle, omaisuudenhoitoyhtiölle tai väliaikaiselle laitokselle;

3) kriisinratkaisutoimien kohteena olevan sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen omaisuuserien ostaminen;

4) rahoitusosuuksien suorittaminen omaisuudenhoitoyhtiölle tai väliaikaiselle laitokselle;

5) kriisinratkaisutoimien kohteena olevalle sijoituspalveluyritykselle tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettulle sivuliikkeelle tehtävä suoritus, joka on tehty velan nimellisarvon alentamisen sijaan kriisinratkaisulain 8 luvun 5 ja 6 §:n mukaisesti, jos virasto on alentanut velkojen arvoa ja on päättänyt jättää osan veloista arvonalennuksen ulkopuolelle mainitun luvun 5 §:n mukaisesti;

6) vapaaehtoinen laina muille rahoitusjärjestelyille;

7) 1—6 kohdassa tarkoitettujen toimien yhdistelmä.

Virasto voi käyttää vakaumaksuja 1 momentissa tarkoitettuihin toimiin myös, jos virasto luovuttaa sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen kriisinratkaisulain 9 luvun mukaisesti laitoksen liiketoiminnan ostajalle.

9 §

Kriisinratkaisurahaston osallistuminen ryhmäkriisinratkaisuun

Kriisinratkaisurahasto voi osallistua sijoituspalveluyrityksen tai 5 §:n 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen ryhmäkriisinratkaisuun, jos kriisinratkaisulain 14 luvun 13 §:n edellytykset täyttyvät. Kolmannen maan sivuliikkeiden kriisinratkaisusta säädetään lisäksi kriisinratkaisulain 15 luvussa.

5 luku

Talletussuoja

5 §

Talletussuojamaksun määrä

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, virasto voi laskea mainitussa momentissa tarkoitettut riskit myös muulla kuin EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisella menetelmällä. Viraston on tällöin riskiä arvioidessaan otettava huomioon laajasti talletuspankin toimintaan liittyvät riskit liitteen mukaisesti. Viraston on arvioitava talletuspankin riskejä seuraavilla tekijöillä ja niitä kuvaavilla mittareilla:

---

4) liiketoimintamalli ja johtaminen, jotka muodostuvat talletuspankin riskipainotetuista taseeristä ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista suhteessa varojen kokonaismäärään sekä talletuspankin nettotuottojen suhteesta varojen kokonaismäärään;

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

7 §

Talletussuojarahaston varojen käyttö

Virasto voi 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen sijasta päättää talletussuojarahaston varojen käyttämisestä maksukyvyttömyysmenettelyjen yhteydessä sellaisen järjestelyn rahoittamiseen, jolla talletuspankin talletuksia siirretään toisen talletuspankin vastattavaksi.

9 §

Maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos virasto on 2 momentissa säädetyn mukaisesti päättänyt, että talletukset on korvattava, viraston tulee ilmoittaa päätöksestään päätöksen kohteena olevalle talletuspankille, sen tallettajille, valtiovarainministeriölle ja Finanssivalvonnalle sekä, jos talletuspankki kuuluu luottolaitostoinnasta annetun lain 13 luvussa tarkoitettuun vakuusrahastoon, tälle vakuusrahastolle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja talletussuojarahastolle. Viraston on lisäksi ilmoitettava virallisessa lehdessä, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Ilmoitus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi sekä viraston internetsivuilla. Jos virasto on 2 momentissa säädetyn mukaisesti päättänyt, ettei talletuksia ole korvattava, viraston tulee ilmoittaa päätöksestään päätöksen kohteena olevalle talletuspankille, ilmoituksen tehneelle tallettajalle ja Finanssivalvonnalle.

10 §

Korvausten maksaminen

Talletussuojarahastosta on ilman eri hakemusta asetettava tallettajien saataville 8 §:n mukainen korvaus seitsemän työpäivän kuluessa 9 §:ssä tarkoitetusta viraston päätöksestä, jollei tämän pykälän 2 momentista muuta johdu. Jos talletuspankki on ennen 9 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan tai konkurssiin asettamista koskevasta päätöksestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

LIITE

Talletussuojamaksujen laskentamenettely

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

VAIHE 1

Yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden määritelmät

Yksittäiset riskejä kuvaavat mittarit määräytyvät seuraavalla tavalla:

Riskitekijä	Mittari	Määritelmä
Pääoma	Omavaraisuusaste	Ensisijaiset omat varat / Varojen kokonaismäärä Määritelmä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013, jäljempänä <i>EU:n vakavaraisuusasetus</i> , 429 artiklan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta vähimmäisomavaraisuusasteen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/62 mukaisesti.
Pääoma	Vakavaraisuusaste	Omat varat / Vaaditut omat varat Vaaditut omat varat sisältävät myös Finanssivalvonnan luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 10 §:n nojalla asettamat vaatimukset.
Maksuvalmius ja varainhankinta	Pysyvän varainhankinnan määrä	Pysyvällä varainhankinnalla tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 413 artiklassa tarkoitettua varainhankintaa.
Maksuvalmius ja varainhankinta	Maksuvalmius	Maksuvalmiudella tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 412 artiklan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 mukaista maksuvalmiutta.
Varojen laatu	Järjestämättömien saamisten osuus	Järjestämättömät saamiset / Luottojen ja velkainstrumenttien kokonaismäärä
Liiketoimintamalli ja johtaminen	Riskipainotetut tase-erät ja taseen ulkopuoliset sitoumukset suhteessa yhteenlaskettuihin varoihin	Riskipainotetut tase-erät ja taseen ulkopuoliset sitoumukset / Varojen kokonaismäärä EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti
Liiketoimintamalli ja johtaminen	Koko pääoman tuotto	Nettotuotot / Varojen kokonaismäärä
Talletussuojarahastolle mahdollisesti koituvat tappiot	Varat, jotka eivät ole vakuuskäytössä	Varojen kokonaismäärä — vakuussidonnaiset varat / Korvattavat talletukset

VAIHE 2

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden jakaminen riskiluokkiin ja luokkien saamat arvot
Kunkin talletuspankin raportoimat yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden havainnot jaetaan viiteen luokkaan siten, että riskiluokkaan 1 kuuluu se viidennes havainnoista, jotka saavat pienimmän arvon kaikkien talletuspankkien raportoimista havainnoista. Riskiluokkaan 2 kuuluu se viidennes havainnoista, jotka saavat seuraavaksi pienimmät arvot ja näin jatketaan, kunnes riskiluokkaan 5 kuuluu se viidennes yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden havainnoista, jotka saavat korkeimmat arvot.

Jos talletuspankkien lukumäärää ei voida jakaa tasan luokkien lukumäärällä, lisätään yksi havainto kuhunkin riskiluokkaan alimmasta luokasta lähtien.

Kuhunkin riskiluokkaan kuuluvat havainnot saavat seuraavat alustavat arvot:

Riskiluokka	Riskiarvo, x_k
1	0
2	25
3	50
4	75
5	100

VAIHE 3

Yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden keskinäinen painotus ja kunkin talletuspankin kokonaisriskejä kuvaavan mittarin laskeminen

Kutakin yksittäistä riskejä kuvaavaa mittaria painotetaan ja sen etumerkki kokonaisriskejä kuvaavan mittarin laskemisessa määräytyy seuraavasti:

Yksittäisiä riskejä kuvaava mittari, k	Painoarvo, A_k	Etumerkki
Omavaraisuusaste	0,12	-
Vakavaraisuusaste	0,12	-
Pysyvän varainhankinnan määrä	0,12	-
Maksuvalmius	0,12	-
Järjestämättömien saamisten osuus	0,18	+
Riskipainotetut tase-erät ja taseen ulkopuoliset sitoumukset suhteessa yhteenlaskettuihin varoihin	0,085	+
Koko pääoman tuotto	0,085	-/+ Negatiivinen arvo tarkoittaa korkeaa riskiä, mutta myös korkea positiivinen arvo voi tarkoittaa korkeaa riskiä
Varat, jotka eivät ole vakuuskäytössä	0,17	-

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

Niiden yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden k , joiden etumerkki on negatiivinen, lopullinen arvo määräytyy seuraavasti:

$$\bar{X}_k = 100 - x_k$$

Kunkin talletuspankin i kokonaisriskiä kuvaava mittari RI_i saadaan, kun lasketaan yhteen kunkin talletuspankin yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden lopulliset arvot, jotka on kerrottu kunkin yksittäisen riskejä kuvaavan mittarin painoarvolla A_k :

$$RI_i = \sum_{k=1}^n A_k \bar{X}_{ki}$$

missä n on yksittäisten riskejä kuvaavien mittareiden lukumäärä.

VAIHE 4

Riskien painotus talletussuojamaksuissa ja maksujen määräytyminen

Jotta riskit painottuvat talletussuojamaksuissa niin, että enimmillään riskit voivat kasvattaa maksun 1,5-kertaiseksi tai supistaa maksun 0,75-kertaiseksi verrattuna korvattavien talletusten määrään perustuvaan maksuun, kunkin talletuspankin riskejä kuvaava mittari on skaalattava seuraavasti:

$$\bar{RI}_i = (1,5 - 0,75) * \frac{RI_i - \min RI}{\max RI - \min RI} + 0,75$$

Kunkin talletuspankin talletussuojamaksu määräytyy seuraavasti:

$$M_i = \bar{RI}_i * KT_i * TT * \mu$$

missä KT_i on kunkin talletuspankin osuus korvattavista talletuksista ja TT on kunkin vuoden tavoitetaso yhteenlasketuille talletussuojamaksuille. μ on mukautusmittari, joka on kunakin vuonna sama kaikille talletuspankeille. μ määräytyy siten, että yhteenlasketut talletussuojamaksut saavuttavat kunakin vuonna niille lasketun tavoitetason.

5.

Laki

korkotulon lähdeverosta annetun lain 3 ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan korkotulon lähdeverosta annetun lain (1341/1990) 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 5 §, sellaisena kuin niistä on ensin mainittu laissa 778/2012, sekä
lisätään 3 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 778/2012, uusi 4 kohta seuraavasti:

3 §

Veron kohde

Korkotulon lähdeveroa on suoritettava seuraavista kotimaasta saaduista korkotuloista:

3) velkakirjalain 34 §:ssä tarkoitetulle joukkovelkakirjalainalle maksetusta korosta, jos laina on tarjottu yleisön merkittäväksi ja lainan liikkeeseenlaskija on Suomen valtio, Suomen Pankki, suomalainen kunta tai kuntayhtymä, tai josta Suomen valtio, Suomen Pankki, suomalainen kunta tai kuntayhtymä on antanut omavelkaisen takauksen;

4) talletussuojarahaston varoista tallettajalle maksettavasta korvauksesta siltä osin kuin korvaus sisältää rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 5 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemiseen mennessä talletussopimuksen mukaisesti kertynyttä korkoa.

5 §

Veron periminen ja vastuu verosta

Korkotulon lähdeveron perii koron maksava talletuspankki, ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa oleva sivukonttori, osuuskunta, työnantajan perustama huoltokonttori, joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskija ja Rahoitusvakausvirasto (*koronmaksaja*), kun korko maksetaan verovelvolliselle tai merkitään tilille tämän hyväksi. Koronmaksaja samoin kuin ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivukonttorin johtaja on verovelvollisen lisäksi vastuussa verosta noudattaen 15 §:ää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

6.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 6 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 749/2004, seuraavasti:

6 §

Luottolaitoksen on 4 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa laadittava talletussuojasta selvitys (*talletussuojaselvitys*), jossa selostetaan talletussuojaa koskevat järjestelyt ennen toimenpidettä ja toimenpiteen jälkeen sekä esitetään mahdolliset erot talletussuojan kattavuudessa. Luottolaitoksen on pyydettävä talletussuojaselvityksestä Finanssivalvonnan lausunto. Lausuntopyyntöön on liitettävä Finanssivalvonnan määräämät lisäselvitykset. Talletussuojaselvitys ja jäljennös Finanssivalvonnan lausunnosta on liitettävä tallettajalle annettavaan ilmoitukseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

7.

Laki

elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 8 §:n 1 momentin 12 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1405/2014, seuraavasti:

8 §

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuja vähennyskelpoisia menoja ovat muun ohessa:

Valiokunnan mietintö TaVM 17/2017 vp

12) talletuspankkien suorittamat rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaiset talletussuojamaksut ja talletussuojajärjestelmän liittymismaksut talletussuojarahastolle sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten sekä kolmannen maan luottolaitosten ja kolmannen maan sijoituspalveluyritysten Suomessa olevien sivuliikkeiden suorittamat mainitun lain mukaiset EU:n vakuusmaksut ja vakuusmaksut kriisinratkaisurahastolle;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 9.11.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Kaj Turunen sin
jäsen Harry Harkimo kok
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Martti Mölsä sin
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd
jäsen Joakim Strand r
jäsen Antero Vartia vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller